



PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03 0057-3672/10

06.05.2010

Kraków,

Pan
Łukasz Słoniowski
Radny Miasta Krakowa

W odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie procedury EK-16 pn. „Kierowanie do szkół specjalnych” złożoną między sesjami Rady Miasta Krakowa w dniu 15 kwietnia 2010 r., uprzejmie informuję:

Procedura ta jak i inne procedury opracowane przez Urząd Miasta Krakowa są tylko i wyłącznie opisem sposobu załatwiania sprawy. Termin „procedura” oznacza określone reguły postępowania w konkretnej sprawie, wnoszonej przez klienta. Takie określone reguły nie stanowią podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych i nie stanowią podstawy prawnej w załatwianiu spraw rozstrzyganych w formie pism urzędowych. W związku z tym tego rodzaju niedopatrzenia w żaden sposób nie skutkują koniecznością wycofania bądź zmiany wydanych decyzji administracyjnych funkcjonujących w obrocie prawnym.

W okresie opracowywania i zatwierdzenia przedmiotowej procedury obowiązywało rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2001 r. w sprawie orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz wydawania opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, a także szczegółowych zasad kierowania do kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania (Dz. U. Nr 13, poz. 114 z późn. zm.).

Informuję uprzejmie, że elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej-ePUAP (ogólnopolska platforma teleinformatyczna) powstająca w ramach projektu ePUAP-WKP (Plan Informatyzacji Państwa), za pomocą której jednostki administracji publicznej oraz instytucje publiczne będą świadczyć swoje usługi obywatelom drogą elektroniczną nakłada także na Urząd Miasta Krakowa obowiązek załatwiania spraw przez Internet. Aktualnie trwają prace nad wdrożeniem procedur w formie elektronicznej, w tym również procedury związanej z kierowaniem uczniów do szkół i placówek kształcenia specjalnego.

Istniejące zatem uchybienie organizacyjne zostanie zlikwidowane w ramach prowadzonych powyższych działań.

Błędne jest twierdzenie, że pisma zobowiązujące dyrektora szkoły do zapewnienia dziecku (uczniowi) odpowiedniej formy kształcenia są decyzjami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, które należy uchylić. Do pism urzędowych zobowiązujących dyrektora szkoły do zapewnienia odpowiedniej formy kształcenia nie można zastosować trybu uchylania wskazanego w ww. ustawie. Zgodnie z jej art. 155 decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za jej zgodą uchylona lub zmieniona przez organ administracji

publicznej, który ją wydał (...). Dotyczy to tylko i wyłącznie decyzji administracyjnych. Żaden z powszechnie obowiązujących przepisów prawa nie upoważnia organu administracyjnego do załatwiania w drodze decyzji administracyjnych skierowania do szkoły specjalnej dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

W załączeniu przekazuję wzory skierowań, na podstawie których dyrektorzy szkół są zobowiązani do zapewnienia uczniom odpowiednich zajęć. W opracowanych wzorach z oczywistych względów nie została wskazana procedura EK-16 jako podstawa prawna, a podane rozporządzenie z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych (Dz. U. Nr 173 poz. 1072) jest obowiązujące; żądanie zatem uchylenia tych dokumentów jest bezprzedmiotowe.

Pełny tekst zawarty w pkt. 7 przedmiotowej procedury brzmi: „*Skierowanie do kształcenia specjalnego w formie pisma zobowiązującego dyrektora przedszkola/szkoły/ośrodka specjalnego do zapewnienia uczniowi odpowiedniej formy kształcenia*”. Natomiast wyjęty z kontekstu zapis „*skierowanie do kształcenia specjalnego*” skutkuje manipulacją tekstu, nie odzwierciedlając sensu formy załatwienia sprawy zawartej w procedurze EK-16. Pojęcie „skierowanie” jest używane w języku polskim i nie ma jakichkolwiek ograniczeń w jego powszechnym użyciu. Nazwa „skierowanie” jest określeniem czynności wykonywanych w tym przypadku przez pracowników Wydziału Edukacji UMK z mojego upoważnienia, związanych z zapewnieniem odpowiedniej formy kształcenia specjalnego.

Analizując wnioski przedstawione w załączniku do interpelacji w pierwszej kolejności należy przytoczyć wybrane zapisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity z 2004 r. Nr 256, poz. 2762 z późn. zm.), a następnie powiązać z nimi zapisy ww. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych, tj.:

Art. 71b. 1. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież, o których mowa w art. 1 pkt 5 i 5a, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki w szkołach ogólnodostępnych, szkołach lub oddziałach integracyjnych, szkołach lub oddziałach specjalnych i ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5. (dotyczy szkół i placówek kształcenia specjalnego)

2. W zależności od rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia upośledzenia umysłowego, dzieciom i młodzieży, o których mowa w ust. 1, organizuje się kształcenie i wychowanie, które stosownie do potrzeb umożliwia naukę w dostępnym dla nich zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę.

5. Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, na wniosek rodziców, zapewnia mu odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, z zastrzeżeniem ust. 5a.

5a. Jeżeli orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zaleca kształcenie dziecka odpowiednio w przedszkolu specjalnym albo w przedszkolu, szkole podstawowej lub gimnazjum, ogólnodostępnych lub integracyjnych, odpowiednią formę kształcenia, na wniosek rodziców, zapewnia jednostka samorządu terytorialnego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, do której zadań własnych należy prowadzenie przedszkoli lub szkół (dotyczy integracji).

5b. Jeżeli powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka nie prowadzi szkoły specjalnej lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 5, odpowiednich ze względu na

rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego, starosta tego powiatu kieruje dziecko do najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek. Starosta najbliższego powiatu prowadzącego taką szkołę lub ośrodek nie może odmówić przyjęcia dziecka do szkoły lub ośrodka

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych:

§ 18. 1. Na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, starosta lub jednostka samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 71b ust. 5 i 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zapewnia dziecku formę kształcenia zalecaną w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

3. Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych organizuje się na zasadach określonych w odrębnych przepisach

Interpretowanie fragmentu rozporządzenia MEN w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno – pedagogicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 173 poz. 1072) w oderwaniu od aktu wyższego rzędu jakim jest ustawa o systemie oświaty powoduje ich wypaczenie, zostało bowiem pomyłone pojęcie jednostki organizacyjnej z jednostką samorządu terytorialnego. Dowodem jest kolejny zapis pkt. 3 pisma w brzmieniu „*O przyjęciu ucznia do szkoły powinien decydować dyrektor*”. Przez jednostkę samorządu terytorialnego należy rozumieć wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, a nie dyrektora szkoły, jak zasugerowano w piśmie. Zapis art. 5a ustawy wskazuje na kompetencje w zakresie zapewnienia odpowiedniej formy kształcenia w szkołach ogólnodostępnych oraz w szkołach integracyjnych. Zapis ten nie ma zastosowania w procedurze EK-16.

Orzeczenie zespołu orzekającego działającego w poradni psychologiczno-pedagogicznej obliguje właściwego starostę do zapewnienia dziecku odpowiedniej formy kształcenia. Ustawodawca nie wyjaśnił, jaka forma jest odpowiednia. Należy jednak zaznaczyć, że forma powinna być zgodna z treścią orzeczenia wydanego przez poradnię, w której zawarta jest między innymi informacja o stopniu upośledzenia umysłowego i mówiąc najogólniej o możliwościach edukacyjnych ucznia. Objęcie ucznia kształceniem specjalnym w danej formie następuje na wniosek rodziców (prawnych opiekunów dziecka), którzy w tej sprawie zobligowani są złożyć wniosek oraz odpis orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, do starosty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka bądź w przypadku kształcenia integracyjnego do właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Przez słowo „zapewnienie” należy rozumieć ogół czynności organizatorskich, świadczenie administracyjne, a nie wydanie decyzji administracyjnej. Logiczny jest więc wniosek o konieczności analizowania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego po to, aby starosta lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego mogła zapewnić dziecku kształcenie w szkole, która umożliwi realizację zaleceń orzeczenia. Powyższe zapisy prawa oświatowego w pełni mają odzwierciedlenie w procedurze EK-16.

Odrębny tryb postępowania obowiązuje w przypadku wydawania skierowań do młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii. Skierowanie w tym przypadku ma charakter czynności materialno – technicznej, ponieważ nie wymaga analizy pod względem merytorycznym, ale formalnym (należy skompletować odpowiednie dokumenty). Na podstawie postanowienia sądu rodzinnego nieletni otrzymuje wskazanie z Ośrodka Rozwoju Edukacji Ministerstwa Edukacji Narodowej, na mocy którego starosta wydaje skierowanie do placówki.

Intencją ustawodawcy w zakresie zmiany § 18 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych było dostosowanie zapisów ustawy o systemie oświaty do art. 71 b, a zmiana ta miała charakter porządkowy.

Przedstawiony w załączniku do interpelacji zarzut, iż „o przyjęciu ucznia do szkoły decyduje dyrektor szkoły” został w sposób wyczerpujący wyjaśniony powyżej i tak naprawdę sprowadza się do sztucznie uwypuklonego sporu kompetencyjnego starosty i dyrektora szkoły w zakresie uprawnień rozpatrywania sprawy wniosku rodzica (prawnego opiekuna) w sprawie kształcenia ucznia. Przytoczone zapisy ustawy o systemie oświaty całkowicie wyczerpują informacje w tym zakresie. Dyrektor szkoły w zakresie kierowania uczniami do szkół specjalnych jako pracownik podległej miejskiej jednostki organizacyjnej powinien współpracować w tym zakresie ze starostą lub właściwą jednostką samorządu terytorialnego.

Organ prowadzący szkołę odpowiada za jej działalność, w tym w szczególności za zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej szkoły. Liczba uczniów skierowanych do szkoły bezpośrednio wpływa na liczbę pracowników, w tym liczbę etatów pedagogicznych i administracyjno – obsługowych.

Kształcenie specjalne polega na stosowaniu specjalnej organizacji nauki i metod pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie. Obowiązkiem szkół i placówek prowadzących kształcenie specjalne jest uwzględnianie indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz predyspozycji edukacyjnych uczniów wymagających kształcenia specjalnego. Dlatego bez odpowiedniej współpracy dyrektorów szkół i pracowników urzędu zadania nałożone na starostę (jednostkę samorządu terytorialnego) byłyby niemożliwe do zrealizowania.

Jedyną różnicą formalną w przyjęciu uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych do danej szkoły jest istotnie konieczność posiadania przez nich orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego - wydanego przez poradnię psychologiczno - pedagogiczną ale procedura kierowania uczniów do szkół specjalnych jest zupełnie inna niż rekrutacja uczniów do szkół ogólnodostępnych.

Informuję uprzejmie, że subwencja oświatowa przekazywana jest na wszystkich uczniów kształcących się na terenie danego powiatu, a nie ze względu na miejsce zamieszkania.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat + załączniki [wyłączenie jawności w zakresie danych osobowych; na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej; jawność wyłączył Ryszard Marek Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Ochrony Informacji Niejawnych]

2. Wydział Edukacji
3. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. A/a